

Informácia k určovaniu úhrady za poskytovanie sociálnych služieb podmienených odkázanosťou

Účelom tejto informácie je zjednotiť postup poskytovateľov sociálnych služieb podmienených odkázanosťou **pri určovaní úhrady za sociálnu službu podľa „typu“ prijímateľa sociálnej služby**, resp. v prípadoch, keď sa prijímateľovi poskytuje sociálna služba (ďalej aj „SoS“):

- a) na základe jeho odkázanosti na pomoc inej osoby (rozhodnutie obce/VÚC alebo integrovaný posudok) s podporou z verejných zdrojov,
- b) bezodkladne – dočasne (bez vydaného integrovaného posudku),
- c) v zariadení pre seniorov z iných vážnych dôvodov,
- d) na základe jeho odkázanosti na pomoc inej osoby bez podpory neverejného poskytovateľa z verejných zdrojov,
- e) ako samoplatcovi (bez integrovaného posudku) – platiacemu úhradu vo výške ekonomicky oprávnených výdavkov,
- f) u neverejného poskytovateľa, ktorý poskytuje sociálnu službu s cieľom dosiahnuť zisk.

Všeobecne k úhrade za sociálnu službu podmienenú odkázanosťou

Spôsob určenia výšky a platenia úhrady za sociálnu službu ustanovujú § 72 až 74 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“). Podľa § 72 ods. 1 zákona je prijímateľ sociálnej služby povinný platiť úhradu za sociálnu službu v sume určenej poskytovateľom sociálnej služby zmluvou o poskytovaní sociálnej služby, ak zákon neustanovuje inak. Do úhrady za sociálnu službu nemožno započítať úhradu za iné činnosti podľa § 15 ods. 3. Podľa § 72 ods. 2 poskytovateľ určuje sumu úhrady, spôsob jej určenia a platenia zmluvou o poskytovaní sociálnej služby v súlade s aktuálnym cenníkom sociálnej služby a pri verejnom poskytovateľovi zriadenom/založenom obcou alebo vyšším územným celkom (ďalej len „VÚC“) aj v súlade so všeobecne záväzným nariadením obce/VÚC.

Podľa § 72 ods. 3 a 4 zákona je poskytovateľ sociálnej služby povinný zabezpečiť, aby priemerná suma úhrady za SoS po prepočítaní na jej prijímateľa na mesiac, miesto v zariadení na mesiac (podľa registrovaného počtu miest) alebo na inú jednotku výkonu nepresiahla rozdiel medzi ekonomicky oprávnenými výdavkami (ďalej len „EOV“) poskytovateľa za predchádzajúci rozpočtový rok a príjmami poskytovateľa z verejných zdrojov za toto obdobie. T.j. od EOV sa odpočítavajú príjmy z finančných príspevkov podľa zákona (finančný príspevok z rozpočtu MPSVR SR podľa § 78a a § 78aa a u neverejných poskytovateľov aj finančné príspevky podľa § 76 a 77 – najmä príspevok na prevádzku) a príjmy z úhrady ošetrovateľskej starostlivosti na základe verejného zdravotného poistenia, ak ide o zákonom určené zariadenia.

Prijímateľ platí úhradu za sociálnu službu podľa jeho príjmu a majetku, ktorého posudzovanie na tento účel (a výnimky z neho) ustanovuje § 73. V § 73a sa za podmienok ustanovených týmto zákonom určuje výška povinného zostatku príjmu prijímateľa (násobok alebo percento sumy životného minima) po zaplatení úhrady za sociálnu službu podporovanú z verejných zdrojov, podľa jej druhu (ochrana jeho príjmu pred platením úhrady neprimeranej jeho príjmu).

Zmluva o poskytovaní sociálnej služby (§ 74 zákona) ako základný právny dokument medzi poskytovateľom sociálnej služby a prijímateľom obsahuje, okrem iného, aj úpravu úhrady za SoS - teda sumu úhrady, spôsob jej určenia a platenia. Pri úhrade musí byť zo zmluvy zrejmé, z čoho sa skladá, ako bola vypočítaná a akým spôsobom ju prijímateľ platí. Ak sa pri prijímateľovi uplatňuje ochrana príjmu podľa § 73a, zmluva musí obsahovať aj sumu úhrady po uplatnení ochrany príjmu a podmienky jej zúčtovania. To znamená, že v zmluve má byť rozlíšená suma úhrady určená podľa cenníka poskytovateľa a suma, ktorú je prijímateľ reálne povinný platiť po zohľadnení zákonnej ochrany jeho príjmu.

Ak sa zmenia rozhodujúce skutočnosti, ktoré majú vplyv na výšku úhrady alebo jej platenie, sú poskytovateľ a prijímateľ povinní uzatvoriť dodatok k zmluve o SoS. Môže ísť napríklad o zmenu príjmu prijímateľa, zmenu rozsahu poskytovanej sociálnej služby, zmenu cenníka, zmenu VZN pri verejnom poskytovateľovi.

Zmluva o poskytovaní SoS sa vzťahuje len na sociálnu službu a na činnosti, ktoré patria do jej zákonného obsahu (§ 15 ods. 1 a 2). Do úhrady za SoS nemožno zahrnúť úhradu za iné činnosti podľa § 15 ods. 3 zákona. Ak poskytovateľ vykonáva alebo zabezpečuje aj takéto iné činnosti, musia byť riešené samostatne, osobitnou zmluvou mimo zmluvy o poskytovaní sociálnej služby a úhrady za jej poskytovanie. Tým sa oddeľuje zákonom regulovaná úhrada za sociálnu službu od platieb za ďalšie, nadštandardné alebo doplnkové činnosti.

Spôsob určenia úhrady podľa "typu" prijímateľa (popis k jednotlivým situáciám)

A. Prijímateľ – fyzická osoba odkázaná na pomoc inej osoby, ktorej je poskytovaná sociálna služba s podporou z verejných zdrojov

Dôvod pre začatie poskytovania SoS

Prijímateľom typu A je fyzická osoba (FO) odkázaná na pomoc inej osoby, ktorej sa sociálna služba (SoS) poskytuje na základe integrovaného posudku (IP), ak obsahuje daný druh SoS ako vhodný pre FO, alebo podľa rozhodnutia obce alebo VÚC o odkázanosti na daný druh SoS, ak bolo vydané podľa zákona účinného do 31. 8. 2025 (do účinnosti zákona o integrovanej posudkovej činnosti). Tento doklad sa predkladá k žiadosti o uzatvorenie zmluvy o poskytovaní SoS.

Do 30. 6. 2026 je zároveň potrebné, aby bola obci alebo VÚC podaná žiadosť o zabezpečenie SoS podľa § 8 ods. 1 zákona. Od 1. 7. 2026 sa táto povinnosť vzťahuje už len na obec, a to pri sociálnej službe v dennom stacionári § 40 a pri opatrovateľskej službe podľa § 81a zákona.

Spôsob stanovenia výšky úhrady

Výška úhrady za SoS je pri tomto type prijímateľa zákonom regulovaná. Úhrada sa určuje podľa cenníka (v prípade verejného poskytovateľa aj v súlade s VZN podľa § 72 ods. 2). Maximálna priemerná výška úhrady vychádza z EOVS podľa § 72 ods. 6 za predchádzajúci rok po prepočte na jednotku (miesto/mesiac; hodina opatrovateľskej služby). Od tejto sumy sa odpočítavajú príjmy z finančných príspevkov podľa zákona (FP z MPSVR, finančné príspevky z obce/VÚC pre neverejných poskytovateľov – § 77 FP na prevádzku, § 76 FP na odkázanosť) a príjmy z verejného zdravotného poistenia (VZP) za predchádzajúci rok, tiež po prepočte na jednotku podľa § 72 ods. 3 a 4.

Príklad stanovenia výšky úhrady (napr. v zariadení pre seniorov - ZpS s kapacitou 10 miest)

Pri verejnom poskytovateľovi, môžu EOVS za predchádzajúci rok predstavovať 180 000 €, čo po prepočte predstavuje 1 500 € mesačne na jedno miesto. Ak FP MPSVR predstavuje priemerne 800 € mesačne na miesto a príjmy zo ZP 150 € mesačne na miesto, priemerná mesačná úhrada prijímateľa sa určí ako rozdiel:

- 1 500 € mínus 800 € a 150 €, teda priemerná úhrada je 550 € mesačne na miesto.

Pri neverejnom poskytovateľovi, môžu EOVS za predchádzajúci rok predstavovať 240 000 €, čo po prepočte predstavuje 2 000 € mesačne na jedno miesto. Ak FP MPSVR predstavuje priemerne 800 € mesačne na miesto, FPP z obce 300 € mesačne na miesto a príjmy zo ZP 150 € mesačne na miesto, priemerná mesačná úhrada prijímateľa sa určí ako rozdiel:

- 2 000 € mínus 800 €, 300 € a 150 €, teda priemerná úhrada je 750 € mesačne na miesto.

Ide o priemernú úhradu, pričom pri konkrétnom prijímateľovi je vo výške ním platenej úhrady zohľadnený aj stupeň odkázanosti a individualizovaný rozsah poskytovaných činností.

Posudzovanie príjmu a majetku

Pri tomto type prijímateľa sa posudzuje jeho príjem a majetok podľa § 73 zákona. Majetok sa posudzuje na základe vyhlásenia prijímateľa o vlastníctve/nevlastníctve majetku presahujúceho zákonom stanovené limity (8 000 € pre hnuteľné a nehnuteľné veci, práva a iné majetkové hodnoty; 2 000 € pre úspory). Vlastníctvo majetku presahujúceho tieto limity neznamena, že sa u prijímateľa neuplatňuje ochrana príjmu, alebo že je samoplatcom. V takom prípade sa posudzuje hodnota majetku presahujúca zákonom stanovené limity.

Posudzovanie sa neuplatní vtedy, ak FO písomne vyhlási, že jej príjem a majetok postačujú na platenie úhrady. Takéto vyhlásenie môže FO kedykoľvek vziať späť (§ 72 ods. 10 zákona).

Uplatňovanie ochrany príjmu

Ochrana príjmu sa uplatňuje podľa § 73a zákona. Ak prijímateľ z dôvodu ochrany jeho príjmu neplatí celú úhradu ku dňu jej splatnosti, nezaplatená suma sa stáva pohľadávkou poskytovateľa. Ochrana príjmu sa neuplatní v prípade, ak FO, prípadne rodič alebo dieťa, písomne vyhlási, že jej príjem a majetok postačujú na platenie úhrady. Aj toto vyhlásenie možno kedykoľvek vziať späť.

Podpora z verejných zdrojov podľa zákona o SoS

SoS poskytovaná prijímateľovi typu A je podporovaná z verejných zdrojov. Pri verejnom PSS ide najmä o prostriedky z rozpočtu zriaďovateľa/ zakladateľa, FP z MPSVR SR podľa § 78a a príspevok z VZP zo zdravotnej poisťovne. Pri neverejnom PSS môže ísť o FP z MPSVR podľa § 78a, FPP zo samosprávy (obec/VÚC) podľa § 77, FPO z obce na opatrovateľskú službu podľa § 76 (ktorý sa do roka 2027 ruší) a príspevok z VZP zo zdravotnej poisťovne.

B. Prijímateľ, ktorému sa sociálna služba poskytuje bezodkladne (dočasne) bez vydaného IP

Dôvod pre začatie poskytovania SoS

Prijímateľom typu B je FO, ktorej sa SoS poskytuje bezodkladne, teda ešte bez vydaného IP a nemá ani rozhodnutie o odkázanosti na danú sociálnu službu vydané podľa zákona účinného do 31. 8. 2025. Ide o situáciu, keď FO potrebuje zabezpečiť SoS ihneď a nie je možné čakať, kým je konanie o IP právoplatne ukončené. Právna úprava však predpokladá preukázateľné začatie konania o IP na príslušnom ÚPSVR z podnetu prijímateľa, ale napríklad aj z podnetu obce alebo VÚC na začatie konania o IP príslušnému správnomu orgánu v zmysle § 8 ods. 6 písm. c).

Do 30. 6. 2026 sa bezodkladné zabezpečenie SoS vykonáva z dôvodov podľa § 8 ods. 8 zákona o SoS. Podľa § 8 ods. 8 obec alebo VÚC v rozsahu svojej pôsobnosti poskytne alebo zabezpečí poskytovanie sociálnej služby FO bezodkladne, ak je jej život alebo zdravie vážne ohrozené, ak FO nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb, alebo ak FO odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby skončila pobyt v zariadení podľa osobitného predpisu a nemá zabezpečené podmienky na bývanie v prirodzenom rodinnom prostredí. Postup pri bezodkladnosti podľa § 8 ods. 8 tohto zákona zostal nezmenený aj po 1. 9. 2025 (po nadobudnutí účinnosti zákona č. 376/2024 Z. z. o integrovanej posudkovej činnosti).

Od 1. 7. 2026 sa sociálna služba v takomto prípade zabezpečuje na základe žiadosti FO z dôvodov podľa § 81c.

Spôsob stanovenia výšky úhrady

Pri spôsobe stanovenia výšky úhrady sa postupuje rovnako ako pri prijímateľovi ["typu A."](#) Bezodkladne prijatý prijímateľ (klient) nie je automaticky samoplatcom, len z dôvodu, že nemá vydané rozhodnutie o odkázanosti na sociálnu službu alebo IP. Obcou alebo VÚC uznaná bezodkladnosť potreby poskytnutia SoS je legitímnym dôvodom na začatie poskytnutia SoS, pri súčasnom uplatňovaní podmienok pre stanovenie úhrady za sociálnu službu podľa § 72 ods. 3 a 4, ako aj uplatňovaní podmienok ochrany príjmu podľa § 73a. Sociálnu službu poskytovanú bezodkladne možno poskytovať s podporou z verejných zdrojov.

Príklad stanovenia výšky úhrady

Postupuje sa obdobne ako pri prijímateľovi ["typu A."](#)

Ak prijímateľ SoS nemá určený stupeň odkázanosti, úhradu za pomoc pri odkázanosti (ak ju PSS rozlišuje podľa stupňa odkázanosti) si dohodne poskytovateľ s prijímateľom SoS v zmluve o poskytovaní SoS aj s podmienkami "zúčtovania" po vydaní právoplatného IP s určeným stupňom odkázanosti.

Posudzovanie príjmu a majetku

Postupuje sa obdobne ako pri prijímateľovi ["typu A."](#)

Uplatňovanie ochrany príjmu

Postupuje sa obdobne ako pri prijímateľovi ["typu A."](#)

Podpora z verejných zdrojov podľa zákona o SoS

Podpora z verejných zdrojov sa pri prijímateľovi typu B uplatňuje rovnako ako pri prijímateľovi typu A. Môže ísť najmä o FP z MPSVR SR, príspevky zo samosprávy alebo príspevok zo ZP. Osobitne platí, že ak ide o prijímateľa bez IP v čase podania žiadosti o FP z MPSVR SR, výška finančného príspevku na toto miesto zodpovedá najnižšiemu požadovanému stupňu odkázanosti pre daný druh SoS (napr. pre ZpS na stupeň III). Ak sa obsadí (akékoľvek) miesto spolufinancované z MPSVR SR bezodkladným prijímateľom počas roka, nie je to rozhodujúce, nakoľko finančný príspevok sa poskytuje podľa štruktúry ku dňu podania žiadosti. To znamená, aj ak sa takto obsadí miesto ku dňu podania žiadosti obsadené prijímateľom v stupni V, nie je to už rozhodujúce a príspevok sa nevracia bez ohľadu na to, aký prijímateľ z hľadiska stupňa odkázanosti na tomto mieste je umiestnený počas roka.

C. Prijímateľ, ktorému sa sociálna služba poskytuje v zariadení pre seniorov z iných vážnych dôvodov

Dôvod pre začatie poskytovania SoS

Prijímateľom typu C je FO, ktorej sa SoS poskytuje v ZpS nie z dôvodu splnenia stupňa odkázanosti na tento druh služby, ale z iných vážnych dôvodov. Pôjde o situácie, v ktorých FO po dovŕšení dôchodkového veku potrebuje poskytovanie sociálnej služby v ZpS nie na základe integrovaného posudku, ale z iných vážnych dôvodov. Tieto dôvody musia byť obcou vopred určené a zároveň zverejnené. Za vážne dôvody možno považovať najmä ohrozenie FO správaním iných osôb, napríklad pri domácom násilí, ak je s tým spojená nemožnosť užívať doterajšie bývanie, ohrozenie života alebo zdravia

vyžadujúce bezodkladné riešenie prostredníctvom sociálnej služby, ohrozenie sociálnym vylúčením alebo obmedzenie schopnosti FO začleniť sa do spoločnosti a samostatne riešiť svoju situáciu z dôvodu, že nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb, stratu doterajšieho bývania a nemožnosť zabezpečiť kontinuitu bývania na voľnom trhu, stratu bývania v dôsledku živelnej pohromy, havárie alebo inej obdobnej udalosti, osamelosť po strate životného partnera, najmä ak je spojená s vyšším vekom, zníženou sebestačnosťou a stratou sociálnych kontaktov, ako aj potrebu umožniť spoločné zdieľanie života so životným partnerom, ktorému sa už poskytuje SoS v ZpS, najmä v záverečných fázach života.

Základným podkladom na začatie poskytovania SoS je rozhodnutie obce o potrebe poskytovania SoS v ZpS z iných vážnych dôvodov podľa § 92a zákona o SoS. Toto rozhodnutie sa predkladá k žiadosti o uzatvorenie zmluvy o poskytovaní SoS. Do 30. 6. 2026 sa zároveň vyžaduje aj podanie žiadosti o zabezpečenie SoS obci podľa § 8 ods. 1.

Spôsob stanovenia výšky úhrady

Výška úhrady sa určuje rovnako ako pri prijímateľovi typu A, teda pri FO odkázanej na pomoc inej osoby. Úhrada je regulovaná zákonom o SoS a vychádza z EOv znížených o verejné zdroje poskytnuté na SoS.

Osobitosťou prijímateľa typu C je, že ak sa mu SoS v ZpS poskytuje z iných vážnych dôvodov, neplatí úhradu za činnosť pomoci pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby. Výnimkou je situácia, ak ide o prijímateľa, ktorý má určený určitý stupeň odkázanosti, hoci nižší ako stupeň požadovaný pre ZpS, a poskytuje sa mu aj pomoc pri odkázanosti zodpovedajúca tomuto stupňu.

Príklad stanovenia výšky úhrady

Príklad výpočtu úhrady je preto v zásade rovnaký ako pri type A, ale pri type C sa zohľadní, že prijímateľ neplatí za pomoc pri odkázanosti, ak mu táto pomoc nepatrí podľa jeho stupňa odkázanosti. Ak by však prijímateľ mal priznaný nižší stupeň odkázanosti a poskytovala by sa mu pomoc zodpovedajúca tomuto stupňu, úhradu za pomoc pri odkázanosti v príslušnom rozsahu platí.

Pri určení úhrady v zmysle § 35 ods. 1 písm. b) sa nezakladá osobitný platobný režim ani automaticky neznamená, že ide o samoplatcu.

Posudzovanie príjmu a majetku a uplatňovanie ochrany príjmu

Postupuje sa obdobne ako pri prijímateľovi "typu A."

Podpora z verejných zdrojov podľa zákona o SoS

Podpora z verejných zdrojov sa uplatňuje rovnako ako pri type A. Môže ísť najmä o FP z MPSVR SR, príspevky zo samosprávy alebo príspevkov z VZP. Ak je FO prijímateľom SoS v čase podania žiadosti o FP z MPSVR SR, výška finančného príspevku na toto miesto zodpovedá najnižšiemu požadovanému stupňu odkázanosti pre daný druh SoS.

D. Prijímateľ – FO odkázaná na pomoc inej osoby, ktorej sa poskytuje SoS bez podpory neverejného PSS z verejných zdrojov

Dôvod pre začatie poskytovania SoS

Prijímateľom typu D je FO odkázaná na pomoc inej osoby, ktorej sa SoS poskytuje u neverejného poskytovateľa SoS bez akejkoľvek podpory tohto poskytovateľa z verejných zdrojov. Dôvodom na začatie poskytovania SoS je IP, ak obsahuje daný druh SoS ako vhodný pre FO, alebo rozhodnutie obce/VÚC o odkázanosti na daný druh sociálnej služby vydané pred 1. 9. 2025. Tento doklad sa predkladá k žiadosti o uzatvorenie zmluvy o poskytovaní SoS.

Spôsob stanovenia výšky úhrady

Výška úhrady sa pri tomto type prijímateľa určuje podľa cenníka neverejného poskytovateľa, pričom úhrada je stále regulovaná zákonom o SoS, t.j. najviac do výšky EOv. Maximálna priemerná výška úhrady vychádza z EOv podľa § 72 ods. 6 za predchádzajúci rok po prepočte na jednotku, napríklad na miesto a mesiac alebo na hodinu opatrovateľskej služby. Keďže poskytovateľ pri tomto type neprijíma žiadne verejné zdroje, od EOv sa neodpočítava FP z MPSVR SR, príspevkov zo samosprávy ani príjem zo ZP.

Príklad stanovenia výšky úhrady (napr. v zariadení pre seniorov - ZpS s kapacitou 10 miest)

EOv za predchádzajúci rok predstavujú 240 000 €, teda 2 000 € mesačne na jedno miesto. Ak poskytovateľ nedostal FP z MPSVR SR, finančný príspevok na prevádzku od obce ani príjmy zo ZP, všetky tieto položky sú nulové. Priemerná úhrada sa preto vypočíta ako 2 000 € mínus 0 €, teda 2 000 € mesačne na miesto.

Posudzovanie príjmu a majetku a uplatňovanie ochrany príjmu

Pri prijímateľovi typu D sa neposudzuje príjem a majetok podľa § 72 ods. 10 písm. a). Rovnako sa neuplatňuje ochrana príjmu podľa § 73a ods. 11 písm. a). Znamená to, že prijímateľ nemá pri tomto type úhrady zákonnú ochranu príjmu tak, ako je to pri prijímateľoch s verejnou podporou služby.

Podpora z verejných zdrojov podľa zákona o SoS

Typ D sa zároveň vyznačuje tým, že neverejný poskytovateľ nedostáva na poskytovanie tejto sociálnej služby žiadne verejné zdroje. Neposkytuje sa mu FP z MPSVR, FPP/FPO zo samosprávy, príjmy zo ZP ani zdroje EÚ.

E. Prijímateľ, ktorý platí úhradu vo výške EOV – samoplatca

Dôvod pre začatie poskytovania SoS

Prijímateľom typu E je FO, ktorej sa SoS poskytuje ako samoplatcovi. Základom je žiadosť o uzatvorenie zmluvy o poskytovaní SoS, ktorú FO predloží priamo poskytovateľovi sociálnej služby. Táto FO nemusí mať vydaný právoplatný IP ani rozhodnutie o odkázanosti na SoS. Za samoplatcu však nemožno považovať každého klienta bez IP (najmä pri bezodkladnom poskytovaní sociálnej služby - typ B, alebo pri poskytovaní z iných vážnych dôvodov – typ C), ale ani typ D – poskytovanie služby bez podpory z verejných zdrojov. Samoplatcovský režim je potrebné viazať na zákonné dôvody podľa § 72 ods. 10, § 73a ods. 11 a 14 a § 74 ods. 3 a 4, nie iba na absenciu IP pri prijatí.

Spôsob stanovenia výšky úhrady

Výška úhrady sa pri tomto type prijímateľa určuje vo výške EOV podľa § 72 ods. 6 zákona. Ide o EOV za predchádzajúci rok, prepočítané na príslušnú jednotku, napríklad na miesto a mesiac pri bytovej sociálnej službe alebo na hodinu pri opatrovateľskej službe.

Na rozdiel od prijímateľov, pri ktorých sa služba financuje aj z verejných zdrojov, sa pri samoplatcovi úhrada neznižuje o FP z MPSVR SR, FPP/FPO zo samosprávy, príjmy zo ZP ani zdroje EÚ. Prijímateľ preto platí úhradu vo výške EOV.

Príklad stanovenia výšky úhrady

Príkladom môže byť neverejný poskytovateľ SoS v ZpS s kapacitou 10 miest, kde EOV po prepočte predstavujú 2 000 € mesačne na jedno miesto. V takom prípade je úhrada samoplatcu určená priamo vo výške EOV, teda 2 000 € mesačne na miesto.

Posudzovanie príjmu a majetku a uplatňovanie ochrany príjmu

Príjem a majetok sa neposudzujú. Rovnako sa neuplatňuje ochrana príjmu podľa § 73a ods. 14 písm. b). To znamená, že prijímateľ platí dohodnutú úhradu vo výške EOV bez toho, aby sa skúmala jeho schopnosť úhradu zaplatiť podľa pravidiel ochrany príjmu.

Podpora z verejných zdrojov podľa zákona o SoS

Pri tomto type prijímateľa sa SoS neposkytuje s podporou z verejných zdrojov. Poskytovateľ nedostáva na túto službu FP z MPSVR SR, finančné prostriedky zo samosprávy, príjmy zo ZP ani zdroje z EÚ.

Ak sa sociálna služba poskytuje prijímateľovi ako samoplatcovi (t. j. platí celé ekonomicky oprávnené náklady na poskytovanie sociálnej služby), nie je možné poskytovať na jemu poskytovanú službu ďalšie verejné zdroje (vrátane finančného príspevku z rozpočtu MPSVR SR), nakoľko celé náklady už platí prijímateľ a išlo by o duplicitu financovania. To platí aj na finančné prostriedky z iných verejných zdrojov (vrátane rozpočtov samospráv).

F. Prijímateľ, ktorému sa poskytuje sociálna služba u neverejného PSS s cieľom dosiahnuť zisk

Dôvod pre začatie poskytovania SoS

Prijímateľom typu F je FO, ktorej sa SoS poskytuje u neverejného poskytovateľa SoS s cieľom dosiahnuť zisk. Základom začatia poskytovania služby je žiadosť o uzatvorenie zmluvy o poskytovaní SoS, ktorú prijímateľ predloží priamo poskytovateľovi.

Spôsob stanovenia výšky úhrady

Výška úhrady sa pri tomto type prijímateľa určuje podľa cenníka neverejného poskytovateľa. Na rozdiel od niektorých iných typov prijímateľov sa tu neuplatňuje regulácia úhrady podľa zákona o SoS, a to podľa § 72 ods. 9. Poskytovateľ si teda môže určiť úhradu v cenníku aj so zohľadnením zisku.

To však neznamená, že cena môže byť stanovená úplne ľubovoľne. Úhrada podlieha všeobecnej regulácii podľa zákona o cenách. Cena by preto nemala výrazne vybočovať z ekonomických limitov a nemala by predstavovať zjavne neprímeranú ziskovú prirážku.

Príklad stanovenia výšky úhrady

Príkladom môže byť neverejný poskytovateľ SoS v ZpS s kapacitou 10 miest, ktorý poskytuje službu s cieľom dosiahnuť zisk. V takom prípade sa úhrada neurčuje podľa limitov zákona o SoS ani podľa mechanizmu EOV znížených o verejné zdroje. Úhrada sa určí podľa cenníka poskytovateľa, pričom musí rešpektovať pravidlá zákona o cenách.

Posudzovanie príjmu a majetku a uplatňovanie ochrany príjmu

V zmysle § 72 ods. 10 písm. b) sa neposudzuje príjem a majetok.

Rovnako sa neuplatňuje ochrana príjmu podľa § 73a ods. 11 písm. b). Prijímateľ teda platí úhradu podľa cenníka poskytovateľa bez toho, aby sa skúmala jeho schopnosť úhradu zaplatiť alebo aby sa uplatňoval mechanizmus ochrany príjmu.

Podpora z verejných zdrojov podľa zákona o SoS

Pri tomto type prijímateľa sa SoS neposkytuje s podporou z verejných zdrojov. Neverejný poskytovateľ nedostáva na túto službu FP z MPSVR SR, FPP/FPO zo samosprávy, príjmy zo ZP ani zdroje z EÚ.

Sumarizácia spôsobu určenia úhrady podľa "typu" prijímateľa

„Typ“ prijímateľa/ Pravidlá pri úhrade za SoS	<u>A. Prijímateľ - FO odkázaná na pomoc inej osoby (IP alebo rozhodnutie obce/VÚC) s podporou z verejných zdrojov</u>	<u>B. Prijímateľ, ktorému sa SoS poskytuje bezodkladne (bez vydaného IP)</u>	<u>C. Prijímateľ, ktorému sa SoS poskytuje v zariadení pre seniorov z iných vážnych dôvodov</u>	<u>D. Prijímateľ - FO odkázaná na pomoc inej osoby bez (akejkoľvek) podpory neverejného PSS z verejných zdrojov</u>	<u>E. Prijímateľ, ktorý platí úhradu vo výške EOVS - Samoplatca</u>	<u>F. Prijímateľ, ktorému sa poskytuje SoS u neverejného PSS s cieľom dosiahnuť zisk</u>
Dôvod pre začatie poskytovania SoS	<ul style="list-style-type: none"> IP (ak obsahuje daný druh SoS ako vhodný pre FO) alebo rozhodnutie obce/VÚC o odkázanosti na daný druh SoS (vydané pred 1.9.2025) predložený k žiadosti o uzatvorenie zmluvy a žiadosť o zabezpečenie SoS podaná obci/VÚC (§ 8 ods.1) – do 30.6.2026. Od 1.7.2026 len obci pre SoS v dennom stacionári a opatrovateľskú službu (§ 81a) 	<ul style="list-style-type: none"> do 30.6.2026 - zabezpečenie SoS bezodkladne z dôvodov podľa § 8 ods. 8 od 1.7.2026 - zabezpečenie SoS na základe žiadosti FO z dôvodov podľa § 81c 	<ul style="list-style-type: none"> rozhodnutie obce o potrebe SoS v ZpS z iných vážnych dôvodov (§ 92a) predložené k žiadosti o uzatvorenie zmluvy žiadosť o zabezpečenie SoS podaná obci (§ 8 ods.1) – do 30.6.2026. 	IP (ak obsahuje daný druh SoS ako vhodný pre FO) alebo rozhodnutie obce/VÚC o odkázanosti na daný druh SoS (vydané pred 1.9.2025) predložený k žiadosti o uzatvorenie zmluvy	žiadosť o uzatvorenie zmluvy o poskytovaní SoS predložená poskytovateľovi	žiadosť o uzatvorenie zmluvy o poskytovaní SoS predložená poskytovateľovi
Spôsob stanovenia výšky úhrady	<p>Verejný PSS: cenník + VZN (§ 72 ods. 2)- regulovaná úhrada zákonom o SoS -max. priemerná výška úhrady= EOVS (§ 72 ods. 6) za predchádzajúci rok po prepočte na jednotku (miesto/mesiac; hodina OS) - príjmy z FP z MPSVR a ZP za predchádzajúci rok po prepočte na jednotku (§ 72 ods. 3)</p> <p>Neverejný PSS: cenník - regulovaná úhrada zákonom o SoS -max. priemerná výška úhrady= EOVS (§ 72 ods. 6) za predchádzajúci rok po prepočte na jednotku (miesto/mesiac; hodina OS) - príjmy z FP z MPSVR, FP/FPO zo samosprávy a ZP za predchádzajúci rok po prepočte na jednotku (§ 72 ods. 4)</p>	Rovnako ako pri prijímateľovi A. (FO odkázaná na pomoc inej osoby)	Rovnako ako pri prijímateľovi A. (FO odkázaná na pomoc inej osoby) s tým, že prijímateľ SoS v ZpS z iných vážnych dôvodov neplatí úhradu za činnosť pomoci pri odkázanosti na pomoc inej FO, ak nejde o prijímateľa so stupňom odkázanosti (nižším ako je ustanovený ZpS), ktorému sa poskytuje aj pomoc pri odkázanosti zodpovedajúca jeho stupňu.	Neverejný PSS: cenník- regulovaná úhrada zákonom o SoS -max. priemerná výška úhrady = EOVS (§ 72 ods. 6) za predchádzajúci rok po prepočte na jednotku (miesto/mesiac; hodina OS) - príjmy z FP z MPSVR, FP zo samosprávy a ZP za predchádzajúci rok po prepočte na jednotku (§ 72 ods. 4)	Úhrada regulovaná zákonom o SoS vo výške EOVS (§ 72 ods. 6) za predchádzajúci rok po prepočte na jednotku (miesto/mesiac; hodina OS)	Neverejný PSS: cenník bez regulovania úhrady zákonom o SoS -§ 72 ods. 9, ale regulácia úhrady- ceny podľa zákona o cenách (cena nesmie výrazne vybočovať z ekonomických limitov a predstavovať zjavne neprímeranú ziskovú prírážku)
Príklad stanovenia výšky úhrady	<p>Verejný PSS (ZpS s kapacitou 10): EOV za predchádzajúci rok 180 000 € = 1 500 € mesiac/miesto - FP MPSVR – 96 000 € = 800 € mesiac/miesto - príjmy zo ZP – 18 000 € = 150 € mesiac/miesto Priemerná mesačná úhrada na miesto: 1 500 €-(800 €+150 €)= 550 €</p> <p>Neverejný PSS (ZpS s kapacitou 10): EOV za predchádzajúci rok 240 000 € = 2 000 € mesiac/miesto - FP MPSVR – 96 000 € = 800 € mesiac/miesto - FPP obce – 46 000 € = 300 € mesiac/miesto - príjmy zo ZP – 18 000 € = 150 € mesiac/miesto</p>	Rovnako ako pri prijímateľovi A. (FO odkázaná na pomoc inej osoby)	Rovnako ako pri prijímateľovi A. (FO odkázaná na pomoc inej osoby) s tým, že prijímateľ SoS v ZpS z iných vážnych dôvodov neplatí úhradu za činnosť pomoci pri odkázanosti na pomoc inej FO, ak nejde o prijímateľa so stupňom odkázanosti (nižším ako je ustanovený ZpS), ktorému sa poskytuje	Neverejný PSS (ZpS s kapacitou 10): EOV za predchádzajúci rok 240 000 € = 2 000 € mesiac/miesto -FP MPSVR – 0 € = 0 € mesiac/miesto -FPP obce – 0 € = 0 € mesiac/miesto -príjmy zo ZP – 0 € = 0 € mesiac/miesto	Neverejný PSS (ZpS s kapacitou 10): Úhrada = EOVS 2 000 €/mesiac/miesto	Neverejný PSS (ZpS s kapacitou 10): bez regulácie úhrady zákonom o SoS -§ 72 ods. 9, ale regulácia úhrady- ceny podľa zákona o cenách

	Priemerná mesačná úhrada na miesto: 2 000 € - (800 €+300 €+150 €)= 750 €		aj pomoc pri odkázanosti zodpovedajúca jeho stupňu.	Priemerná úhrada: 2000 €-(0+0+0)= 2000€/mesiac/miesto		
Posudzovanie príjmu a majetku	<ul style="list-style-type: none"> • áno - § 73 • nie, ak FO písomne vyhlási, že jej príjem a majetok postačuje na platenie úhrady (môže ho kedykoľvek vziať späť) - § 72 ods. 10 	Rovnako ako pri prijímateľovi A. (FO odkázaná na pomoc inej FO)	Rovnako ako pri prijímateľovi A. (FO odkázaná na pomoc inej FO)	Nie (§ 72 ods. 10 písm. a)	Nie	Nie (§ 72 ods. 10 písm. b)
Uplatňovanie ochrany príjmu	<ul style="list-style-type: none"> • áno - § 73a (suma nezaplatenej úhrady ku dňu splatnosti úhrady z dôvodu ochrany príjmu je pohľadávkou) • nie, ak FO (alebo rodič/dieťa) písomne vyhlási, že jej príjem a majetok postačuje na platenie úhrady (vyhlásenie môže kedykoľvek vziať späť) - § 73a ods. 11 a 14 	Rovnako ako pri prijímateľovi A. (FO odkázaná na pomoc inej FO)	Rovnako ako pri prijímateľovi A. (FO odkázaná na pomoc inej FO)	Nie (§ 73a ods. 11 písm. a)	Nie (§ 73a ods. 14 písm. b)	Nie (§ 73a ods. 11 písm. b)
Podpora z verejných zdrojov podľa zákona o SoS	Verejný PSS: <ul style="list-style-type: none"> • rozpočet zriaďovateľa/zakladateľa • FP z MPSVR - § 78a • Príspevok zo ZP zo zdravotnej poisťovne Neverejný PSS: <ul style="list-style-type: none"> • FP z MPSVR - § 78a • FPP zo samosprávy – obce/VÚC - § 77 • FPO z obce na opatrovateľskú službu - § 76 (do konca roka 2026) • Príspevok zo ZP zo zdravotnej poisťovne 	Rovnako ako pri prijímateľovi A. (FO odkázaná na pomoc inej FO) s tým, že ak je prijímateľom bez IP v čase podania žiadosti o FP z MPSVR, výška FP na toto miesto zodpovedá najnižšiemu požadovanému stupňu pre daný druh SoS	Rovnako ako pri prijímateľovi A. (FO odkázaná na pomoc inej FO) s tým, že ak je FO prijímateľom v čase podania žiadosti o FP z MPSVR, výška FP na toto miesto zodpovedá najnižšiemu požadovanému stupňu pre daný druh SoS	Neverejný PSS: Nie (žiadne verejné zdroje - FP z MPSVR, FPP/FPO zo samosprávy, príjmy zo ZP, EÚ zdroje)	Neverejný PSS: Nie (žiadne verejné zdroje - FP z MPSVR, FPP/FPO zo samosprávy, príjmy zo ZP, EÚ zdroje)	Neverejný PSS: Nie (žiadne verejné zdroje - FP z MPSVR, FPP/FPO zo samosprávy, príjmy zo ZP, EÚ zdroje)

Použité skratky:

EOV	ekonomicky oprávnené výdavky spojené s poskytovaním sociálnej služby (§ 72 ods. 6)
FP z MPSVR	finančný príspevok pre zariadenia podmienené odkázanosťou poskytovaný z rozpočtu MPSVR SR (§ 78a zákona o sociálnych službách)
FPO	finančný príspevok na pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy poskytovaný z rozpočtu obce (§ 76 zákona o sociálnych službách)
FPP	finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby poskytovaný z rozpočtu obce/VÚC (§ 77 zákona o sociálnych službách)
FO	fyzická osoba
IP	integrovateľný posudok
PSS	poskytovateľ sociálnej služby
SoS	sociálna služba
VÚC	vyšší územný celok
zmluva	zmluva o poskytovaní SoS (§ 74)
ZP	zdravotné poistenie
ZpS	zariadenie pre seniorov
OS	opatrovateľská služba